

فصل ۷

مهارت‌های فکر کردن

یک طفل مهارت‌های فکر کردن را با داشتن فرصت‌های زیاد برای بازی کردن با افراد و اشیای اطراف خود کسب می‌کند. هر فعالیتی که به آموزش طفل کمک کند به او طریقه‌های جدید فکر کردن در مورد جهان را میسر می‌سازد. این فصل بعضی مفکوره‌های را برای فعالیت‌هایی ارائه می‌دارد که به طفل کمک می‌کند تا مهارت‌های فکر کردن خود را انکشاف دهد. بیشتر اطفالی که بینائی دارند آموختن در مورد مهارت‌های فکر کردن را در این سنین شروع می‌کنند:

در حدود سن ۹ ماهگی، یک طفل شروع به تقلید کارهایی می‌کند که دیگران انجام می‌دهند.

در بین ۶ تا ۹ ماهگی، یک طفل می‌آموزد که یک شی هنوز موجود است - هرچند او نمیتواند آنرا ببیند، لمس کند، بشنود و یا بوی آنرا حس کند. طورمثال، اگر یک پیاله را می‌اندازد، او میداند که او غیب نشده است، بلکه حالا روی زمین افتاده است.

در حدود ۱ سالگی، یک طفل می‌تواند دو شی مشابه را باهم تطابق دهد. بعداً او می‌آموزد که اشیاء را دسته بندی کرده و حساب کند.

در بین ۹ تا ۱۲ ماهگی، یک طفل می‌آموزد که او می‌تواند سبب وقوع چیزی شود. طورمثال، او می‌آموزد که اگر با یک قاشق به یک پیاله بزند، صدا تولید می‌شود. او همچنان شروع به حل مشکلات ساده می‌نماید.

طفلی که بخوبی دیده نمی‌تواند نیز این مهارت‌ها را یاد گرفته می‌تواند. با اندکی کمک، فقط او ۳ تا ۶ ماه بعد از یک طفل بینا می‌تواند این مهارت‌ها را بیاموزد.

فعالیت‌ها

اگر طفل شما اندکی دیده بتواند، مطمئن شوید که این فعالیت‌ها را طوری تطابق داده اید که بهترین استفاده را از قوه دید باقیمانده طفل بنمایید (فصل ۴ را ببینید).

شناسایی اشیاء

یک طفل می‌داند که یک شی (یا یک شخص) زمانی که دیده شده، لمس شده، شنیده شده و یا چشیده شود، موجود است. اما اگر یک شی دور از ساحه دید بیافتد و یا صدا تولید نکند، طفل فکر می‌کند که آن شی غیب گردیده است.

طفلی که دیده بخوبی دیده نتواند در آموختن این که این اشیاء هنوز هم موجود اند مشکلات بیشتری نسبت به اطفال بینا دارد. این از سببی ست که او معلومات کمی در مورد اشیاء دارد. طور مثال، او قادر نیست که ببیند یک شی‌ای که بیش از این صدا ندارد، هنوز هم موجود است.

← جهت کمک به فرزندان تا بفهمد اشیاء با وجود آن که دیده، شنیده، چشیده، بوئیده و یا لمس نشوند، موجود می‌باشند

بازیچه‌ها را با تارها بسته کرده بعد آنها را به چوکی‌ها، میزها و لباس طفل و یا دست طفل ببندید (صفحه ۴۱ دیده شود).

یک مقدار لوبیا، نخود و یا سنگ ریزه را داخل یک کدوگ کلوله و یا داخل یک توپ بنمایید تا هنگامی که لول می‌خورد، صدا تولید کند. بعد طفل خود را تشویق نمایید تا توپ را بین شما و خودش لول بدهد. صدا برایش کمک خواهد کرد که بیاموزد آن شی هنوز موجود است هر چند که او را از دست خود رها سازد.

یک اندازه نخ را به یک بازیچه مورد علاقه بسته کنید. به طفل خود بازیچه و نخ آن را نشان دهید و بعد بازیچه را دورتر از دسترس وی قرار دهید. او را تشویق نمایید که نخ را کش کند تا بازیچه را بدست آورد. بخاطر داشته باشید، از آنجایی که نخ می‌تواند برای طفل کوچک یک خطر باشد، مراقب وی باشید تا مطمئن شوید که او نخ را بدور گردن خود نیچاند.

به طفل خود نشان دهید که چگونه یک شی را داخل یک بکس انداخته و بعد سر آن را بسته کند. بعد برایش

بیاموزانید که چگونه سر بکس را باز نموده دست خود را داخل آن سازد تا بازیچه را دوباره بگیرد.

اجرای عین کارهایی که دیگران انجام می‌دهند (تقلید)

اطفال بینا یا آنهایی که دیده می‌توانند بسیاری چیزها را با دیدن دیگران آموخته و کوشش می‌کنند کاری را که دیگران می‌کنند آنها نیز انجام دهند (تقلید). اطفالی که بخوبی دیده نمی‌توانند، به‌رحال باید بیاموزند که به صداها و دیگر رهنماها توجه نمایند تا بدانند که مردم چه میکنند.

← جهت تشویق نمودن فرزندان تا از دیگران تقلید کند

از طفل خود تقلید کنید. وقتی او یک صدا را تولید می‌کند، شما دوباره عین صدا را تولید کنید.

کاری کنید که تولید صدا کند و طفل خود را تشویق کنید که او هم عین کار شما را تکرار کند.

وقتی او بزرگتر شد، او را تشویق کنید لباسی را بپوشد و وانمود سازد که کس دیگر است.

فهمیدن این که چرا چیزی واقع می‌شود

(سبب و اثر)

وقتی یک طفل کوچک با بازیچه‌ها بازی می‌کند، او نمی‌داند که چه واقع خواهد شد. مگر به آهستگی می‌آموزد که با اجرای کارهای معینی - مانند زدن یک بازیچه به زمین - او می‌تواند سبب وقوع چیز دیگری شود - مثل تولید یک صدای بلند. این یک درس مهم برای طفل است، زیرا می‌آموزد که می‌تواند در جهان اطراف خود یک اثری تولید کند. او همچنان می‌آموزد که او روی چیزهایی که واقع می‌شود یک اندازه کنترل دارد. این کار او را بیشتر علاقمند می‌سازد که چگونه این چیزها کار می‌کنند.

← جهت کمک به طفل تان تا در مورد سبب و اثر بیاموزد

بازیچه‌های صدادار را درجایی که او می‌خواهد یا بازی می‌کند قرار دهید. مطمئن شوید که بازیچه‌ها به اندازه کافی نزدیک هستند که بصورت تصادفی با آنها برخورد نموده و یا به آنها لگد بزنند. بزودی او خواهد فهمید که بخاطر یک دلیل به آنها ضربه زده و یا لگد بزند.

قطی‌های کوچک را روی هم بگذارید تا طفل شما بتواند آنها را پراکنده سازد. وقتی او بزرگتر شود، می‌تواند بیاموزد که خودش قطی‌ها را روی هم بگذارد. او را تشویق نمایید که بداند تا چه اندازه قطی‌ها را روی هم بلند نموده است، قبل از آن که آنها را تپله کرده و بیاندازد و تا به صداهای مختلفی که هر یک از قطی‌ها تولید می‌کنند، توجه کند.

قطی‌ها روی هم بلند چیده شده بود، کبیرجان.

او را تشویق کنید که چیزهایی را داخل یک قطی نموده و بعد آنها را بیرون بریزد.

حل مشکلات

طفل شما از قبل بعضی چیزها را در مورد حل مشکلات آموخته است. طورمثال، اگر او وقتی چیزی می‌خواهد گریه می‌کند، او آموخته است که گریه کردن چیزی را که می‌خواهد برایش می‌رساند. مگر با گریه کردن، او از کس دیگری می‌خواهد که یک مشکل را حل کند. او همچنان نیاز دارد تا بیاموزد که خودش نیز می‌تواند بسیاری مشکلات را حل کند.

← جهت کمک به فرزندان تا بیاموزد که چگونه مشکلات را حل نماید

یک تکه را به روی طفل بگذارید. او دفعته آن را دور خواهد کرد. اما اگر این کار را نکرد، خود شما آن را دور کنید و بعد دوباره تکه را به روی طفل بگذارید.

در زیر کاسه
چیست؟

با استفاده از بازیچه‌های طفل خود قایم موشک بازی کنید. یک بازیچه صدادار را تکان دهید و بعد آن را زیر یک تکه پنهان کنید. ببینید که آیا او می‌تواند تکه را کش کند تا بازیچه را پیدا نماید. بعداً، چپه کردن یک کاسه و گذاشتن بازیچه در زیر آن را امتحان کنید. ببینید که آیا او متوجه می‌شود که چگونه کاسه را راسته کرده یا بردارد.

به طفل خود یک بکس مملو از اشیای با اندازه‌های مختلف را بدهید و بگذارید که با آنها بازی کند. بعد یک سوراخ در سرپوش بکس ایجاد کنید، اما سوراخ را از بعضی از اشیای داخل بکس کوچکتر بسازید. سر بکس را بسته نمایید و طفل را تشویق کنید که تمام اشیاء را از سوراخ آن خارج سازد. ببینید که آیا می‌تواند پیدا کند که چگونه سرپوش بکس را باز نماید تا اشیای بزرگ را از آن خارج سازد.

چی کار کنیم؟

بازیچه کلان است
و بیرون نمی
شود، اینطور
نیست؟

سوراخ باید به اندازه بزرگ باشد که دست طفل از آن گذشته و به اشیای داخل بکس برسد، اما کوچکتر از آن باشد که بعضی اشیای بزرگ داخل بکس بتواند از آن کشیده شود.

جور آوردن و دسته بندی کردن اشیاء

هر طفل نیاز به آموزش دارد تا بفهمد که اشیاء چگونه باهم مشابه و یا از هم اختلاف دارند. جور آوردن و دسته بندی اشیاء به آموزش یک طفل کمک می‌نماید تا به مشابهت‌ها و اختلافات توجه کند.

شیرجان، یک چیزی روی میز است عینا مثل این. می‌توانی آن را به من بدهی؟

← جهت کمک به طفل تان تا بیاموزد که چگونه اشیاء را باهم تطبیق دهد

دو شیء مختلف – مانند قاشق و دیش- را در مقابل طفل خود بگذارید و بگذارید که آنها را شناسائی کند. بعد برایش یک شیء سوم را بدهید که با یکی از دو شیء اولی مشابهت داشته باشد. از او بخواهید که شیء مشابه آن را، پیدا کند.

از طفل بخواهید اشیائی را که یک اندازه و یا یک رنگ اند و یا آنهایی که عین صدا را تولید می‌کنند و یا آنهایی که یکنوع احساس می‌شوند باهم جمع کرده و تطبیق دهند.

اگر توپ کلان را پیدا کردی، نورجان، ما می‌توانیم با آن بازی کنیم.

در یک بکس یک سوراخ به شکل یکی از بازیچه‌های ساده‌ای که طفل شما دارد، بسازید. بعد از فرزندتان بخواهید بازیچه را که به شکل سوراخ است پیدا کرده و داخل بکس نماید.

← جهت کمک به فرزندان تا بیاموزد که چگونه اشیاء را دسته بندی کند

همه بازیچه‌های کوچک از سوراخ داخل بکس شده می‌توانند. مگر بعضی بازیچه‌ها بسیار بزرگ اند.

در یک بکس یک سوراخ ایجاد کنید و بعد از طفل خود بخواهید همه بازیچه‌های را پیدا کند که تا اندازه کوچک بوده و بتوانند از طریق سوراخ داخل بکس شوند.

بصورت یک بازی از طفل خود بخواهید که همه چیزها ایرا که مشابه هستند باهم در یکجا جمع نماید.

بیا لوبیا ها را جدا و سنگریزه ها را جدا کوت کنیم.

بیا کوتاه‌ترین چوب را پیدا کنیم. آن برای تصویر کشیدن روی شن‌ها خوب است.

یک بازی‌ای را انجام دهید که در آن مقایسه نمودن اشیاء شامل باشد.

به یک بازی پیدا کردن اشکال موافق بپردازید. اشکالی بصورت دایره و مربع را از یک کاغذ کارتن و یا کاغذ کاک قطع نمایید. به طفل خود کمک نمایید تا پارچه‌های قطع شده را دوباره در سوراخ های کاغذ در محل درست آن جابجا سازد. وقتی این کار را توانست اشکال سخت‌تر را امتحان نمایید مانند مثلث و ستاره.

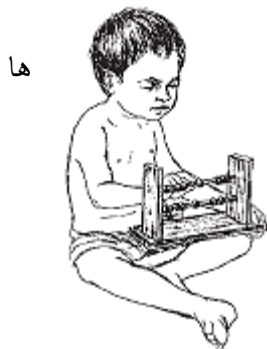
حساب کردن

← جهت کمک به فرزندان تا شمردن را بیاموزد

در جریان روز، متوجه طریقه‌هایی شوید که به طفل شما حساب کردن یا شمردن را بیاموزد.

وقتی طفل شما اشیاء را باهم تطبیق داده و دسته بندی کند، می‌توانید به او شمردن را نیز یاد بدهید.

یک چوکات ساده را برای حساب کردن بسازید. طفل شما می‌تواند مهره‌ها و یا حلقه را از یک طرف به طرف دیگر برده و شماره کرده، جمع و یا تفریق نماید.

وقتی مهارت طفل شما با شماره‌ها بیشتر شد، او می‌تواند از روش معمول حساب کردن در جامعه شما که به تماس متکی است، مثلاً طرز استفاده از چتکه را بیاموزد.

بلند بردن مهارت‌های فکر نمودن فرزندتان

همزمان با انکشاف فرزندتان، او باید بیاموزد که مهارت‌های خود را بکار گیرد تا نظریات مکمل‌تری در مورد جهان اطراف خود شکل دهد. شما می‌توانید با فراهم ساختن فرصت‌های بسیار مختلف برای آموزش در مورد جهانی که در آن زندگی دارد، برایش کمک نمایید.

← جهت بلند بردن مهارت‌های فکر کردن فرزندتان

با تدریس فرزندتان که یک شی را مکمل احساس کند، حتی اگر بسیار بزرگ باشد، به وی کمک کنید تا در مورد اشیاء بیشتر بیاموزد. او را تشویق کنید که اندازه، شکل، وزن و این را که چگونه احساس می‌شود، شناخته و تمیز دهد.

من نریمان را روی شانه
های خود می‌گیرم تا او
بتواند بفهمد که درخت
چقدر بزرگ است.

اگر طفل شما اندکی دیده می‌تواند، از او بخواهید که اشیاء را به شما تشریح کند و یا آنها را رسم نماید. به این طریق شما خواهید دانست که آیا او به اندازه کافی خوب می‌بیند که بتواند بفهمد آن شی چگونه است یاخیر. اگر او آن شی را بخوبی ندیده باشد، برایش تشریح کنید که آن شی چگونه است.

چه سگ خوبی. می
توانی بگویی که او
چگونه بنظر می‌رسد؟

به طفل خود کمک کنید تا تمام اجزای مختلف یک فعالیت را بیاموزد. طور مثال، طفل خود را با خود ببرید تا تمام کارهای را که شما باید برای تهیه غذا انجام دهید، برایش تشریح کنید.

.. و از مرغانه تخم مرغ می‌گیرم.

آرمان جان، اول من از باغچه بادنجان رومی می‌چینم.

بعد من می‌توانم بادنجان رومی ها را میده کرده وبا تخم یکجا پخته کنم تا شب باهم بخوریم.

کمک نمایید که طفل شما بیاموزد که چگونه اشیاء می‌توانند تغییر یابند. طور مثال، در نمونه پختن غذا که در فوق ذکر شد، طفل همچنان می‌تواند بیاموزد که سبزی‌ها و تخم مرغ چگونه تغییر خورده و بعد از پخته شدن چطور بصورت متفاوت احساس میشوند.

و حالا همان تخم پخته شده است. حالا نرم و گرم و برای خوردن آماده است.

ارمان جان، بیاد داری تخم های سخت و گرد را که از مرغانه گرفتیم؟ بگیر لمس کن که داخل آن چگونه مایع لزوج است.

به طفل خود کمک کنید تا یک تجربه را با دیگری پیوند دهد. طور مثال:

این همچنان آب است،
جاوید جان. مگر چون
در آبدان و در آفتاب
بوده گرم تر شده است.

جاوید، احساس می‌کنی
که آب دریا چقدر سرد
است.

